

Oponentský posudek na bakalářskou práci Veroniky Vodičkové:
Populační struktura hnědásků (Melitaeini) na nelesních stanovištích NP Podyjí – Stav před
volnou pastvou velkých herbivorů
RNDr. František XJ Sládeček Ph.D.

S Veroničinou prací jsem relativně spokojen. Práce samotná působí značně „dospěle“, jak po stránce psaní, tak po stránce použitých analýz a grafické úpravě obrázků a tabulek. Dále je třeba vyzvednout množství práce odvedené na odchycích máslových much. Výsledky prezentované v této bakalářské práci budou, dle mně, po přidání dat ohledně habitatových preferencí housenek, dobře publikovatelné v časopise s IF. Na závěr chval ještě podotknu, že celá tato práce představuje „before impact“ stav před vypuštěním velkých herbivorů (i.e. Miloňkoní), který bude možno použít pro reálnou analýzu pastvy velkých herbivorů jako alternativního managementu chráněných území. Tolik asi k chvále, jelikož nic není bez chyb či nejasností.

Ačkoliv Veroničina práce vypadá krásně a působí profesionálním dojmem, obsahuje také svou řádku různě závažných problémů (spíš ale méně závažných). Čili zde jsou komentáře a otázky, které jsou ze značné části spíš moje doporučení pro další Veroničinu práci:

Celá práce:

- Na úvod se zeptám, proč práce obsahuje oddělený Úvod a Literární přehled, když by tyto dvě části bylo jednodušší spojit? (v úvodu nadhodíš témata, která pak sice v literárním přehledu popisuješ, ale do té doby čtenář tápe).
- Rozhodně doporučuji používat jednodušší souvětí.
- K použití internetových zdrojů mám jednu radu – Nepoužívej je! (rozhodně některé by šly nahradit knižními citacemi).
- V citacích buď českou diakritiku používej nebo ne. (NE kombinace, kdy se v textu vyskytuje Cizek et al. a zároveň Čížek et al.).
- Jména autorů druhů/rodů buď nepoužívej při prvním zmínění organismů (a eventuálně si vysluž nelásku systematiků) nebo je používej, ale u všech druhů (tj. i u rostlin, ne jen u motýlů jak to máš v práci).

Úvod:

- Není úplně elegantní dát k tvrzení „Už 60 let...“ citaci 1994 a 2004 (tady patří nějaká ta hodně stará).

Literární přehled:

- Jirku & Dostal 2012 je jediný použitelný zdroj o rewildingu? (v seznamu literatury má tato studie navíc rok publikování 2015).
- Lze nějak (řádově) vyčíslit jak se finančně liší „ruční“ a rewildingové managementy na chráněných územích?
- Rozumím správně, že není mnoho studií mikrohabitatových preferencí hnědásků?

Metodika:

- Rozumím, že práce v tomto rozsahu by nemohla vzniknout bez externích pomocníků, nicméně, bylo by možné nějak procentuálně vyčíslit autorčin podíl na terénním sběru (samozřejmě se započtením organizace, logistiky atd.)
- Nectaring je oficiální „*termitus technicus*“?

- Největší! výhrady k Veroničině práci mám v oddělení popisu analýz. Popis v kapitole 5.1 (POPAN) mě přijde ještě jako ucházející (čemuž taky trochu nahrává moje neznalost tohoto programu a typu analýz). Popis analýz v programu R (kapitola 5.2) je, dle mého soudu, naprostý chaos, kde jsem nebyl s to (po 5 přečteních) dát dohromady co jde do modelů jako vysvětlující a vysvětlované proměnné. Šlo by to samozřejmě spravit přidáním 1-2 vět, e.g. „Pro otestování vlivu X na Y jsem použila...“ Do budoucna přidávám radu; piš metodiku jako bys to psala pro lidi se sníženou inteligencí, obzvláště pokud popisuješ netriviální modely. Současně by možná prospělo mít ty modely (jako výstupy z Rka) obsažené v nějaké příloze, pak by bylo vše jasné.
- Proč bylo stanoveno, že se modely od sebe neliší při změně AIC o >2 ? Zajímá mě především určení této hranice.
- Kapitola 5.3 je na první pohled relativně srozumitelná, nicméně patřičná část výsledků mě donutila se opět navrátit a zjistit, že by jí také neuškodilo zjednodušení a projasnění. Doporučuji do budoucna dávat napsané texty „třetí“ osobě (tj. ne školiteli) ke kontrole srozumitelnosti.
- Cajo & Smilauer 2002 (citace CANOCO 4.5) -> Cajo je křestní jméno chlapa co má příjmení ter Braak
- Proč jsou proměnné landuse a vegetační proměnné jako „species“ data, které vysvětluješ motýlími druhy (jako environmental variables)? Tohle je opačná kauzalita, jelikož ty chceš predikovat výskyt motýla na základě habitatu (a ne opačně, což děláš v téhle analýze).

Výsledky:

- U obrázku 2 bych možná volil log-škálu y-osy, jelikož máš y-osu nakreslenou podle ultra abundantního druhu a odezvy těch méně abundantních druhů jsou hůř viditelné.
- U obrázku 3 bych navrhnul to samé, vzhledem k rozsahu extrémních hodnot.

Diskuze:

- Diskuzi bych označil za povedenou, jediné já osobně postrádám odstavec o potenciální kompetici těch hnědásků a o tom jak se sobě vyhýbají (abych si nemusel dělat výpisky z odstavců o jednotlivých druzích).

S Veroničinou prací jsem až na zmíněné nedostatky spokojen a dle mého názoru naprosto splňuje, ba i převyšuje, nároky na bakalářskou práci. Práci proto doporučuji k obhajobě a ohodnocení si ještě promyslím.

V Českých Budějovicích 16.5.2018

RNDr. František XJ Sládeček, Ph.D.

